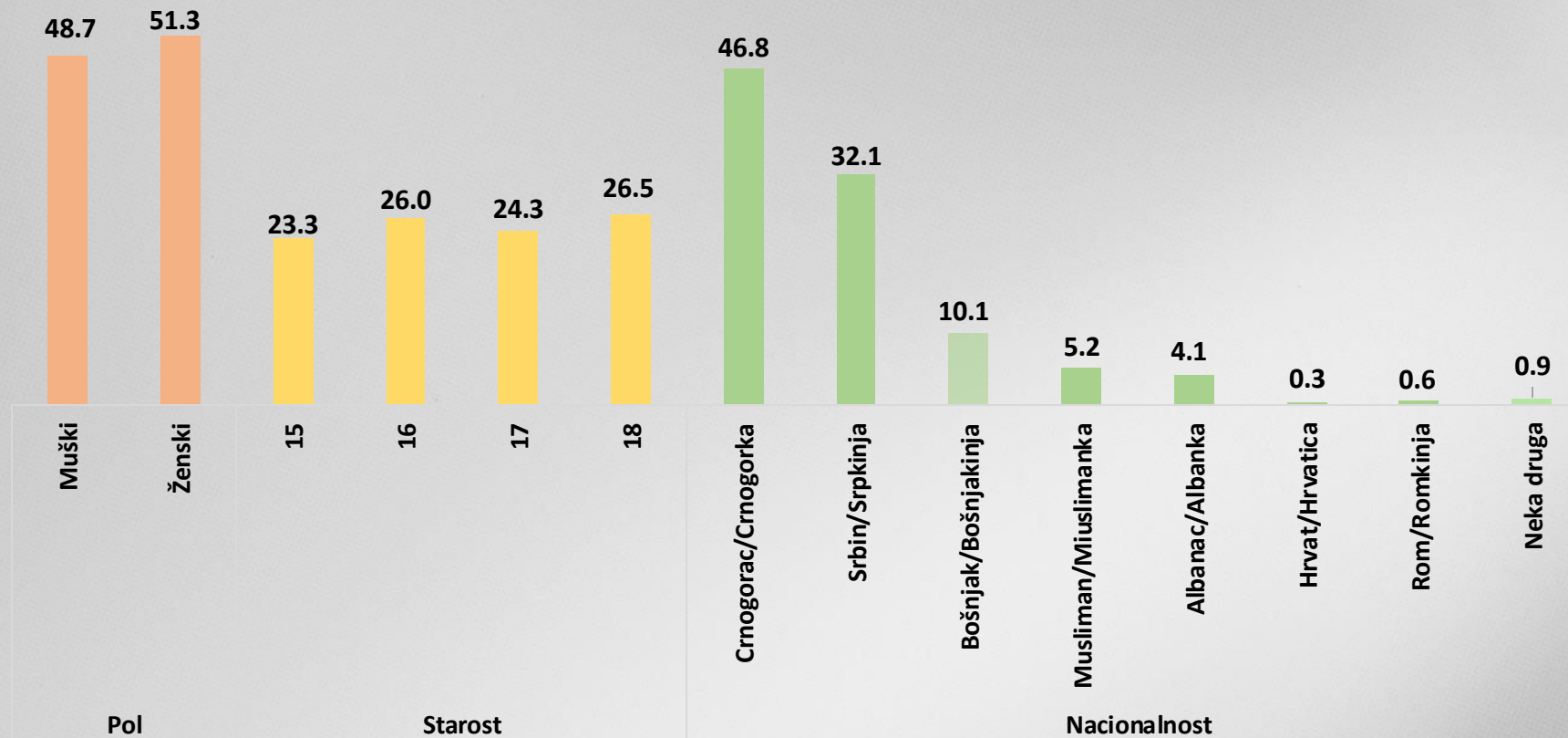

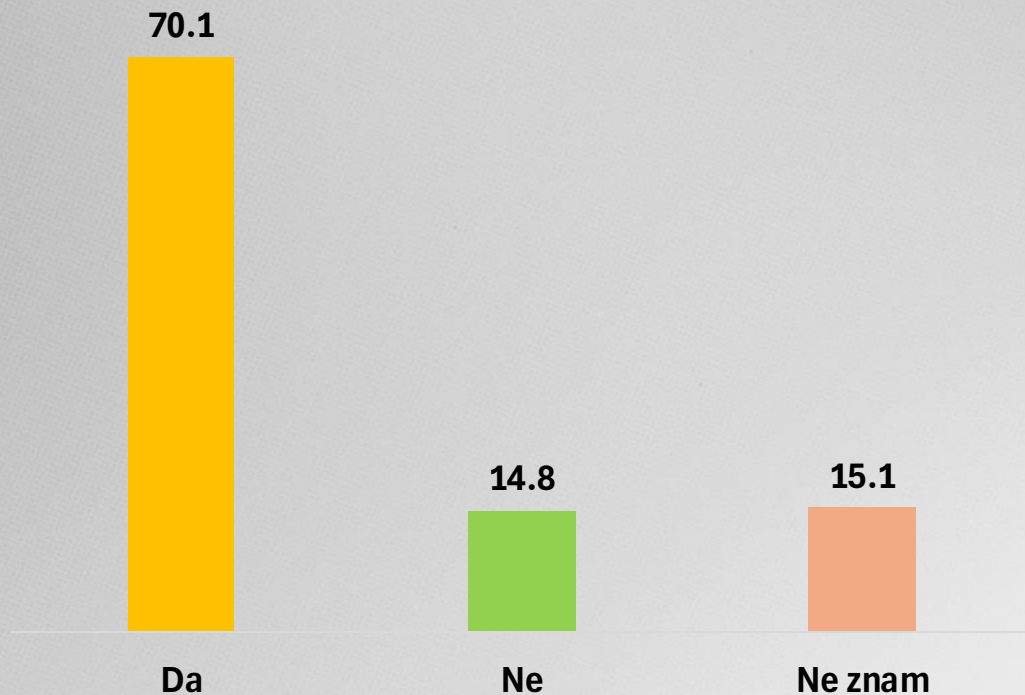
MULTI-
KULTURA-
LNUST u fokusu

Realizacija:	Prikupljanje podataka obavljeno od 14. do 22.11.2024. godine
Uzorački okvir:	Mladi starosti od 15 do 18 godina
Veličina uzorka:	1000
Tip uzorka:	Troetafni, stratifikovani, slučajni uzorak
	Prva etapa: Region
	Druga etapa: Domaćinstvo prostim slučajnim uzorkom
	Treća etapa: Član domaćinstva metodom rođendana
Tip istraživanja:	CAPI prosječne dužine 10 minuta

DEMOGRAFIJA

Da li je, generalno uzevši, naše društvo multikulturalno?

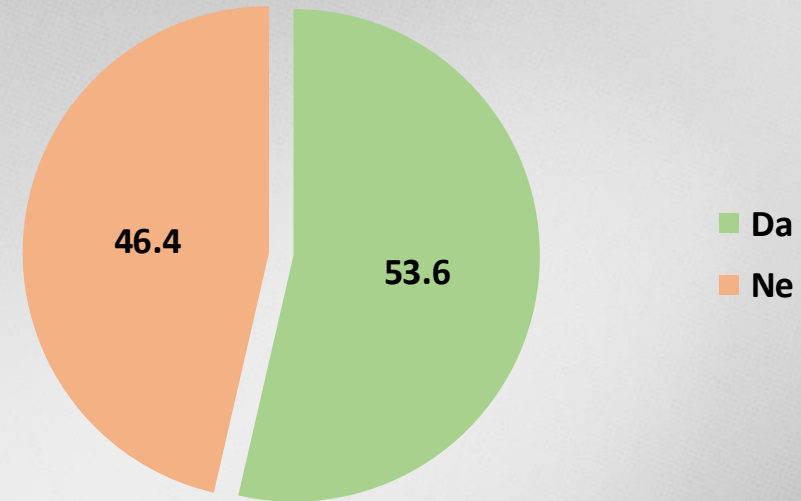

Prema mišljenju većine ispitanika/ca (70,1%) crnogorsko društvo se može smatrati multikulturalnim.

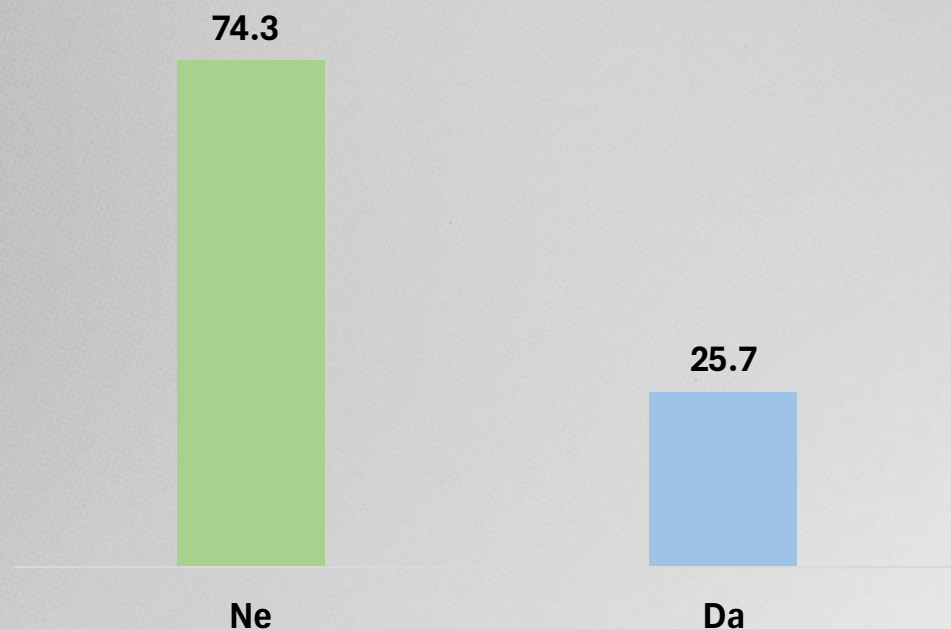
Relativno mali procenat (14,8%) izražava neslaganje s tim stavom, dok 15,1% mladih nije sigurno ili ne može da se odredit oko ovog pitanja.

Da li smatraš da u Crnoj Gori postoji diskriminacija po osnovu vjerske pripadnosti?

Mladi su podijeljeni oko percepcije vjerske diskriminacija, pri čemu značajan dio njih (53,6%) smatra da u Crnoj Gori postoji diskriminacija na osnovu vjerske pripadnosti, dok 46,4% ne dijeli to mišljenje.

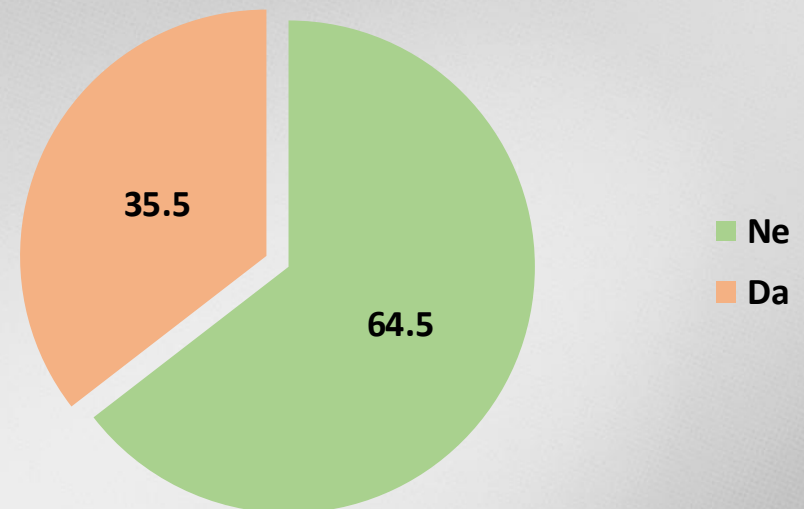
Da li si se nekada osjećao/la ugroženo zbog svoje etničke ili vjerske pripadnosti?

Oko $\frac{3}{4}$ mladih u Crnoj Gori (74,3%) nije nikada osjetilo ugroženost zbog svoje etničke ili vjerske pripadnosti, dok je četvrtina (25,7%) imala takvo iskustvo.

Da li si svjedočio/la nekad vršnjačkom nasilju zbog nečije etničke ili vjerske pripadnosti?

Istraživanje pokazuje da većina mladih (64,5%) nije svjedočila vršnjačkom nasilju zbog etničke ili vjerske pripadnosti, dok je oko 1/3 ispitanika/ca (35,5%) svjedočilo takvim situacijama.

Koje institucije ili organizacije, po tvom mišljenju, najviše doprinose jačanju svijesti javnosti o značaju multikulturalnosti, kulturi i pravima manjinskih naroda?

Mladi prepoznaju vjerske zajednice (35%), NVO (32,1%), Vladu (32%) i Ombudsmana (31%) kao ključne aktere u jačanju svijesti o multikulturalnosti, pravima manjina i smanjenju diskriminacije.

Mediji (27,7%) i obrazovni sistem (27,3%), takođe, imaju značajnu ulogu, dok političke partije (25,1%), akademska zajednica (21,5%) i nacionalni savjeti (19,6%) imaju nešto niži stepen prepoznatljivosti u ovom kontekstu.

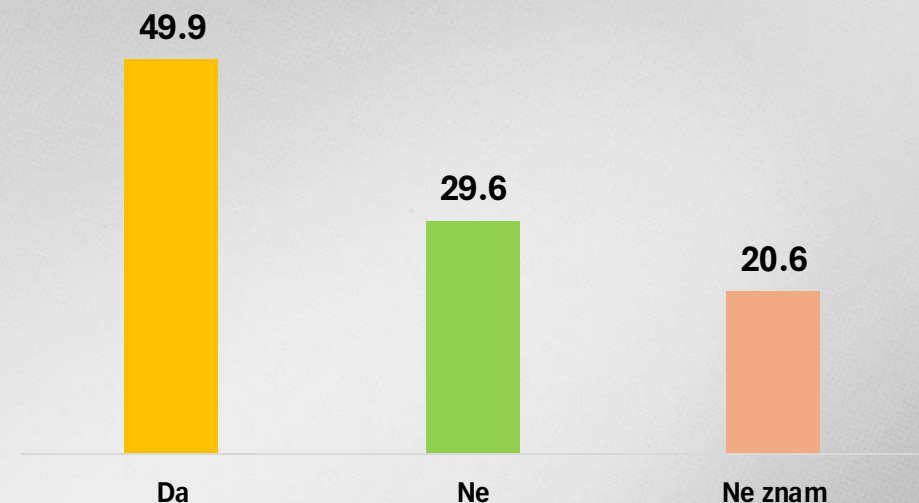
Najmanji doprinos, kad je riječ o ovom pitanju, mladi pripisuju Skupštini Crne Gore (15,4%).

Da li smatraš da svi građani/ke u Crnoj Gori, bez obzira na etničku pripadnost, imaju jednaka prava i mogućnosti?

Svaki drugi ispitanik/ca (49,9%) smatra da svi građani/ke, bez obzira na etničku pripadnost, imaju jednaka prava i mogućnosti, dok 29,6% vjeruje da to nije slučaj.

Značajan procenat (20,6%) nema stav o ovom pitanju.

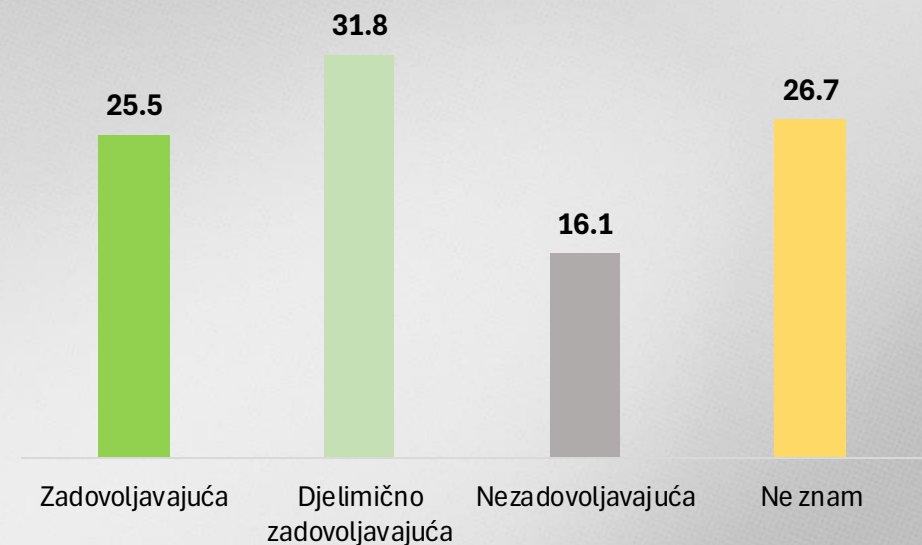

Kako ocjenjuješ zastupljenost manjinskih naroda u važnim društvenim i političkim institucijama (npr. Skupština, Vlada, mediji)?

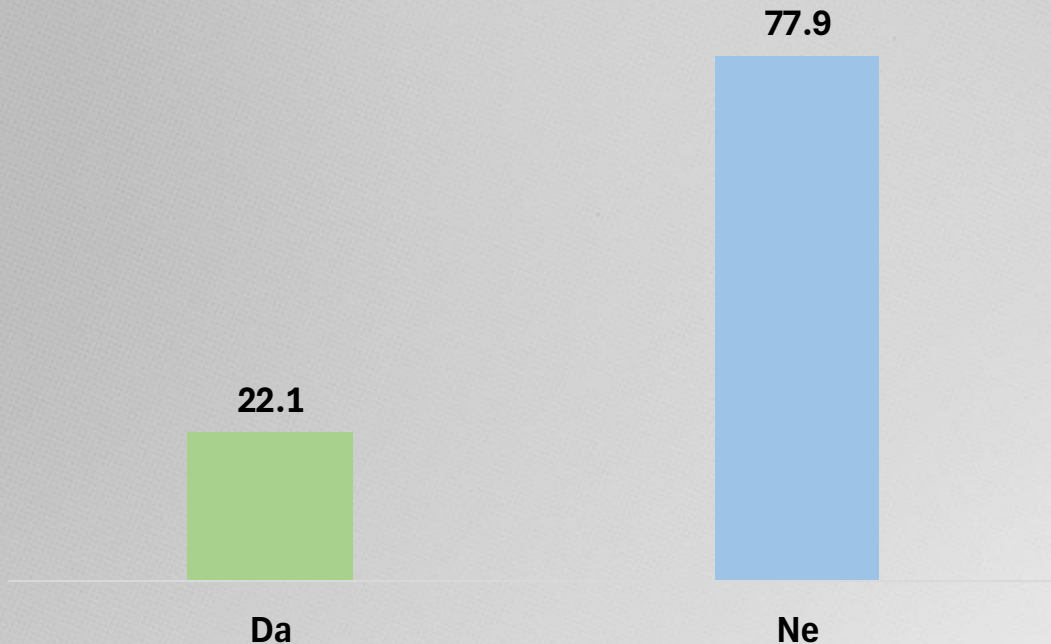
Mladi u Crnoj Gori imaju raznolike stavove o zastupljenosti manjinskih naroda u važnim društvenim i političkim institucijama.

Oko četvrtine ispitanika/ca (25,5%) tu zastupljenost cijeni zadovoljavajućom, dok 31,8% smatra da je djelimično zadovoljavajuća, a 16,1% je ocjenjuje nezadovoljavajućom.

Istovremeno, značajan procenat (26,7%) ne zna ili nema stav o ovom pitanju.

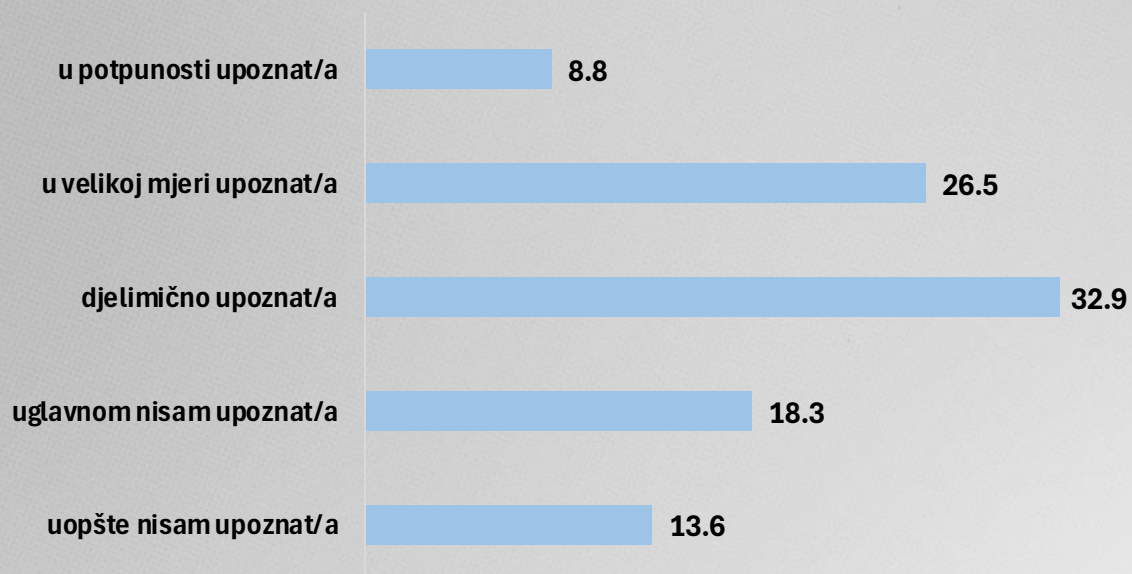
Da li si upoznat/a sa radom Ministarstva ljudskih i manjinskih prava u dijelu afirmacije prava manjinskih naroda?

Sa radom Ministarstva ljudskih i manjinskih prava u oblasti afirmacije prava manjinskih naroda nije poznato 77,9% mladih u Crnoj Gori.

Od 22.1% onih koji su upoznati sa radom Ministarstva u ovoj oblasti, Ministarstvo je dobilo prosječnu ocjena 3.19, što ukazuje na srednje zadovoljstvo njihovim doprinosom u unaprjeđenju međuetničke tolerancije u Crnoj Gori.

Koliko si upoznat/a sa kulturom i običajima manjinskih naroda u Crnoj Gori?

Većina mladih ima bar osnovni nivo znanja o kulturi manjinskih naroda, ali uz značajan dio (skoro 1/3) onih sa niskim nivoom upoznatosti.

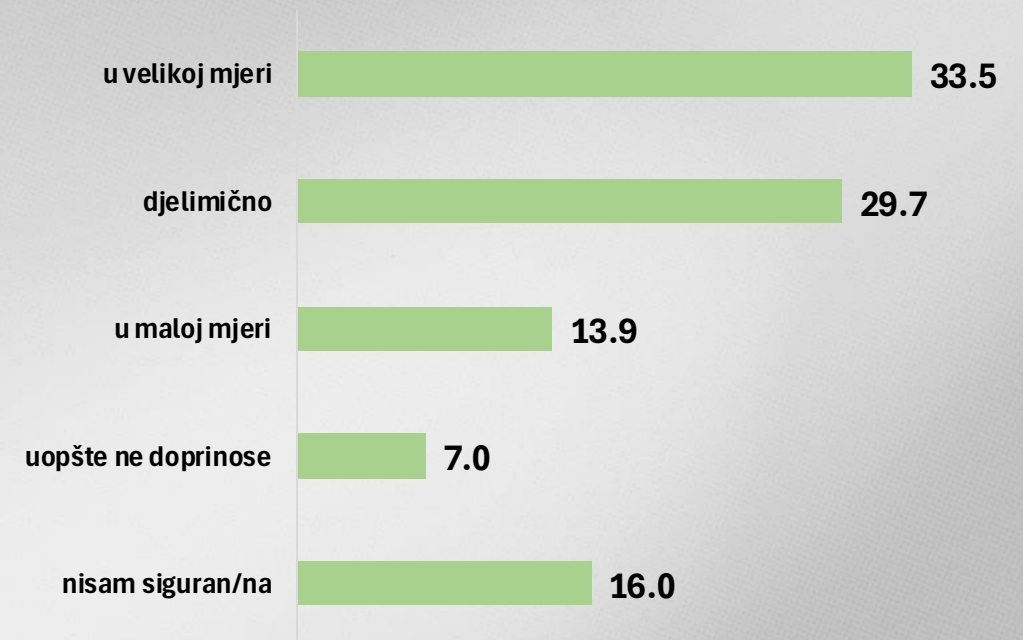
Preciznije, 35,3% mladih u Crnoj Gori u velikoj mjeri ili u potpunosti upoznato je s kulturom i običajima manjinskih naroda, dok najveći procenat (32,9%) navodi da su djelimično upoznati.

S druge strane, 31,9% mladih izjavljuje da su uglavnom ili uopšte nisu upoznati.

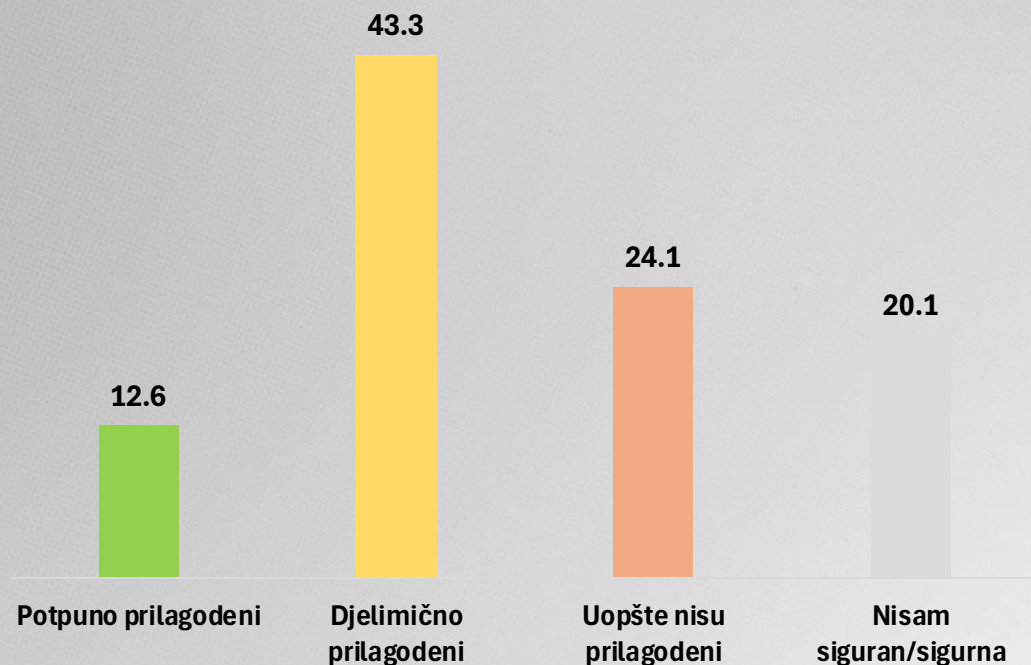
U kojoj mjeri sport i kulturne manifestacije doprinose povezivanju različitih etničkih i vjerskih zajednica u Crnoj Gori?

Oko 1/3 mladih (33,5%) smatra da sport i kulturne manifestacije u velikoj mjeri doprinose povezivanju različitih etničkih i vjerskih zajednica u Crnoj Gori, dok 29,7% vjeruje da je taj doprinos djelimičan.

Manji procenat ispitanika/ca (13,9%) smatra da je taj doprinos mali, a 7% vjeruje da uopšte ne postoji. Dodatnih 16% ne može da se odredi oko ovog pitanja.

Koliko su obrazovni programi u Crnoj Gori prilagođeni promovisanju multikulturalizma i tolerancije među različitim etničkim i vjerskim grupama?

Najveći procenat mladih (43,3%) smatra da su obrazovni programi u Crnoj Gori djelimično prilagođeni promovisanju multikulturalizma i tolerancije.

Okolo četvrtine (24,1%) vjeruje da programi uopšte nisu prilagođeni ovim ciljevima, dok 20,1% nije sigurno u njihovu prilagođenost.

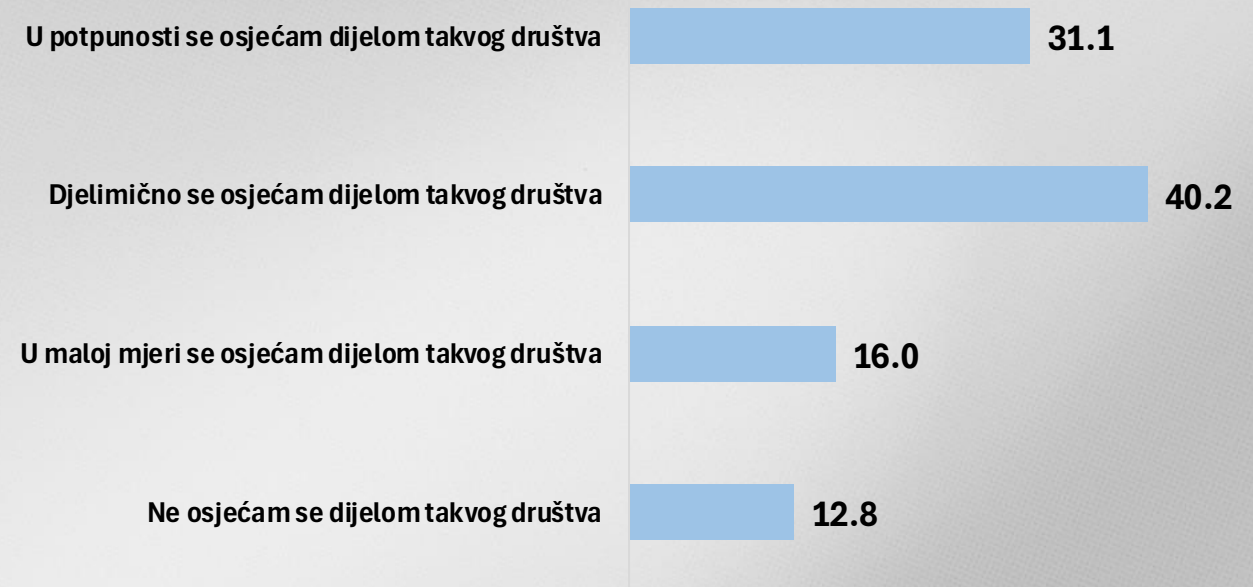
Samo 12,6% procjenjuje obrazovne programe kao potpuno prilagođene.

Koliko se osjećaš dijelom društva u kojem pripadnici različitih etničkih, vjerskih ili kulturnih grupa ravnopravno učestvuju?

Rezultati pokazuju da se najveći broj ispitanika/ca (40,2%) osjeća djelimično dijelom društva u kojem pripadnici različitih etničkih, vjerskih ili kulturnih grupa ravnopravno učestvuju.

Potpuni osjećaj pripadnosti takvom društvu ima 31,1% ispitanika/ca, dok 16% navodi da se u maloj mjeri osjeća dijelom takvog okruženja.

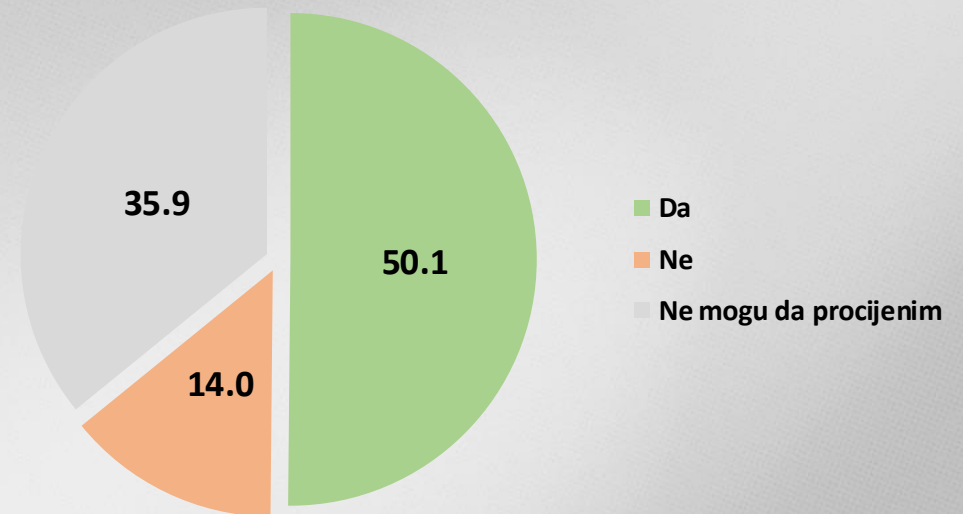
Najmanji procenat (12,8%) izjavljuje da se uopšte ne osjeća dijelom takvog društva.

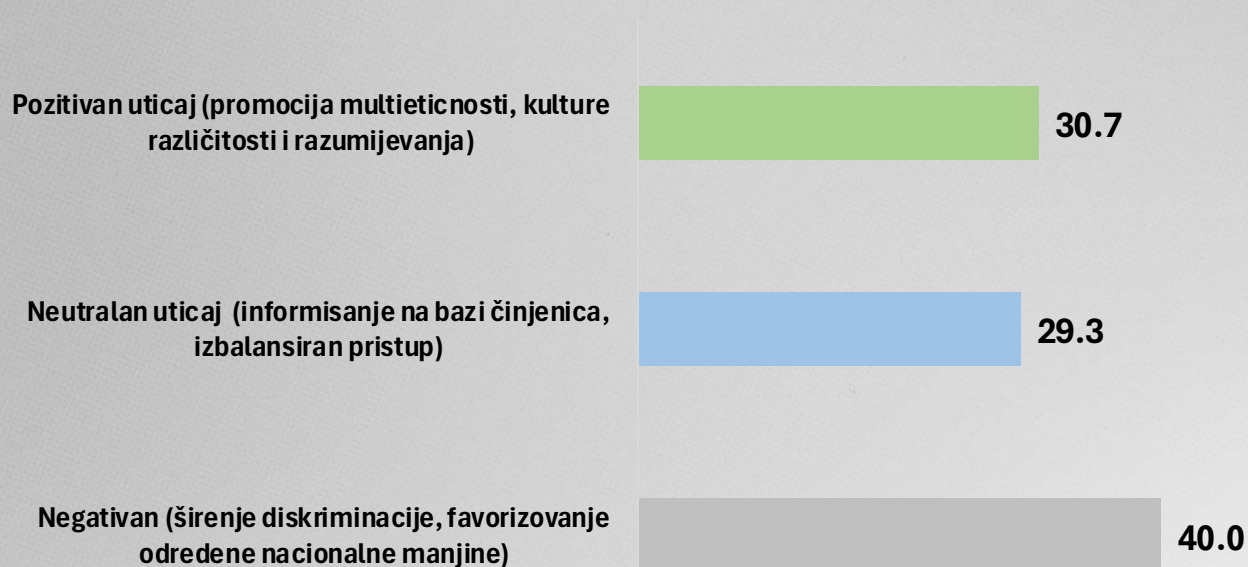
Da li mediji utiču na formiranje stavova prema nacionalnim manjinama?

Polovina mladih (50,1%) smatra da mediji utiču na formiranje stavova prema nacionalnim manjinama, dok 14% vjeruje da mediji nemaju takav uticaj.

Značajan broj ispitanika/ca (35,9%) ne može da procijeni ulogu medija u ovom kontekstu.

Kakva je priroda tog uticaja?

Među ispitanicima/ama koji smatraju da mediji utiču na formiranje stavova prema nacionalnim manjinama, 40% ocjenjuje taj uticaj kao negativan.

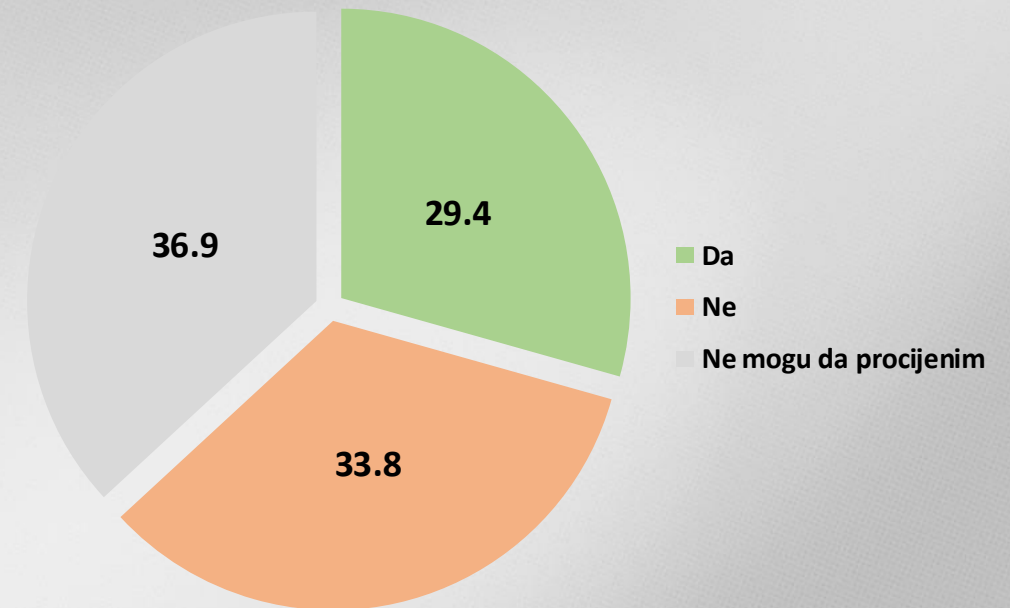
Pozitivan uticaj prepoznaje 30,7% ispitanika/ca, a 29,3% smatra da je uticaj medija, u ovom domenu, neutralan.

Smatraš li da su u medijima dovoljno zastupljeni pozitivni primjeri saradnje između različitih etničkih i vjerskih zajednica?

Mladi u Crnoj Gori imaju podijeljena mišljenja o zastupljenosti pozitivnih primjera saradnje između različitih etničkih i vjerskih zajednica u medijima.

Oko 1/3 ispitanika/ca (33,8%) smatra da takvi primjeri nisu dovoljno zastupljeni, dok 29,4% vjeruje da jesu.

Istovremeno, najveći procenat (36,9%) ne može da procijeni zastupljenost ovih sadržaja.

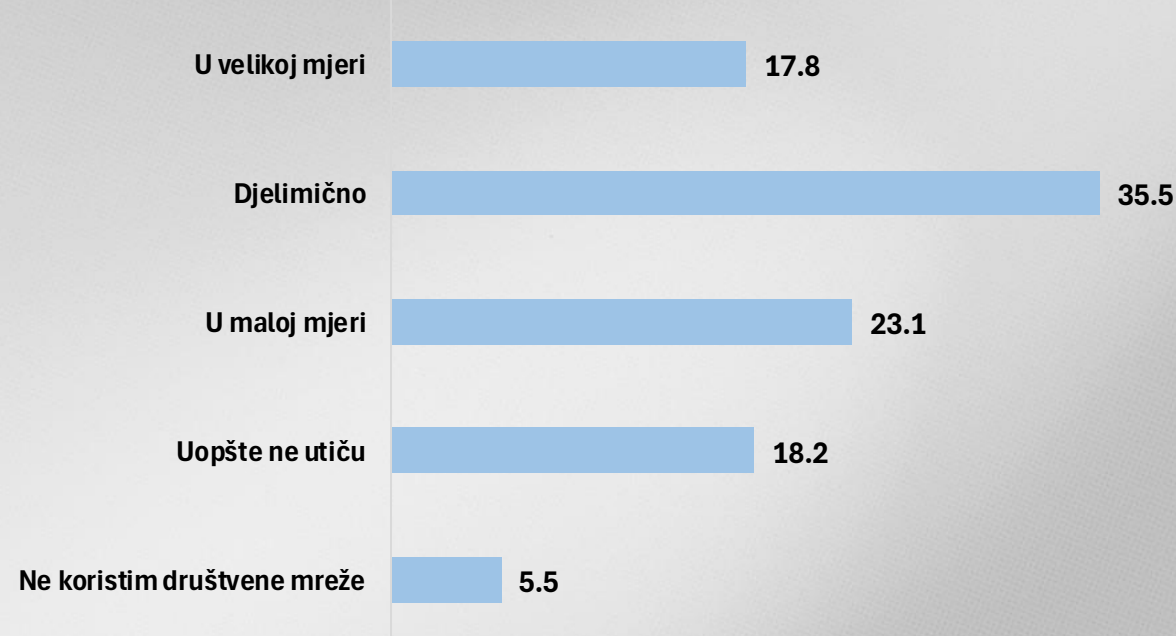
Koliko društvene mreže utiču na tvoje stavove prema pripadnicima različitih etničkih i vjerskih grupa?

Uticaj društvenih mreža na stavove mladih prema pripadnicima različitih etničkih i vjerskih grupa varira u intenzitetu.

Najveći procenat (35,5%) smatra da društvene mreže djelimično utiču na njihove stavove, dok 17,8% ocjenjuje taj uticaj kao velik.

S druge strane, 23,1% navodi da društvene mreže utiču u maloj mjeri, a 18,2% smatra da uopšte nemaju uticaj.

Mali procenat (5,5%) mladih izjavljuje da ne koristi društvene mreže

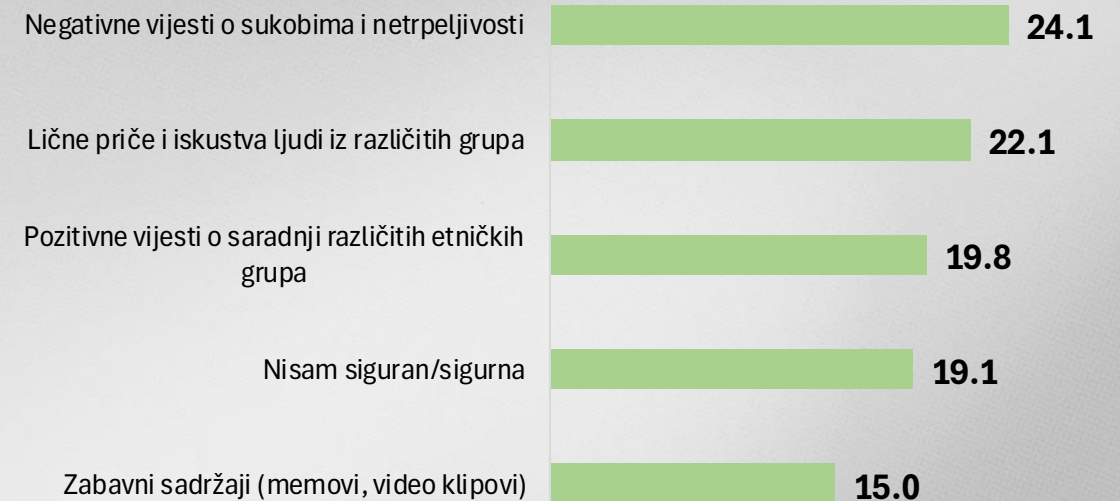

Kakav sadržaj na društvenim mrežama najviše utiče na tvoje stavove o multikulturalizmu?

Mladi u Crnoj Gori uglavnom prepoznaju negativne vijesti o sukobima i netrpeljivosti (24,1%) kao sadržaj koji najviše utiče na njihove stavove o multikulturalizmu.

Lične priče i iskustva ljudi iz različitih grupa slijede s 22,1%, dok pozitivne vijesti o saradnji različitih etničkih grupa imaju uticaj na 19,8% ispitanika/ca.

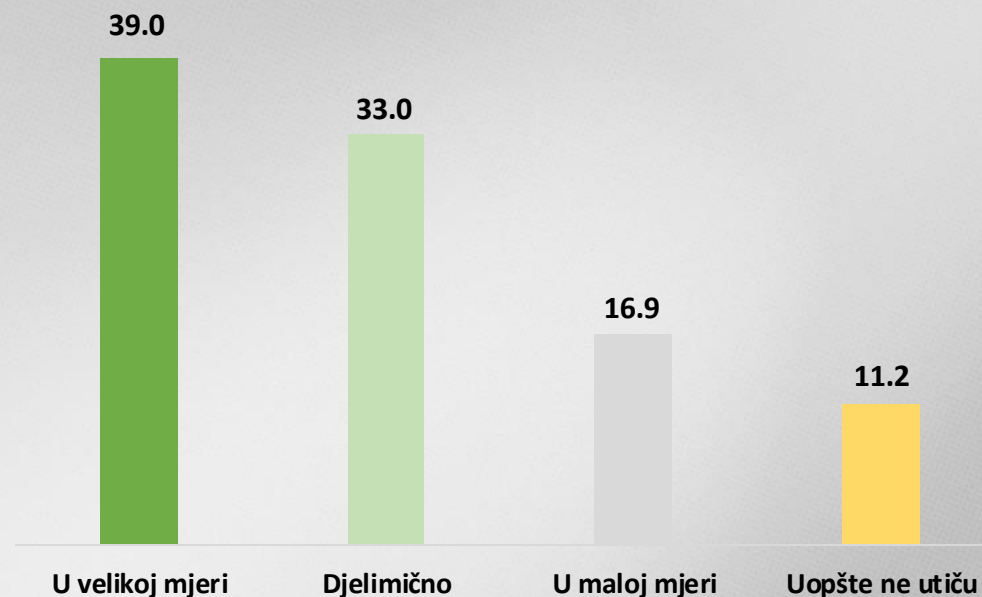
Zabavni sadržaji, poput *meme*-ova i video klipova, utiču na 15%, dok 19,1% ispitanika/ca nije sigurno.

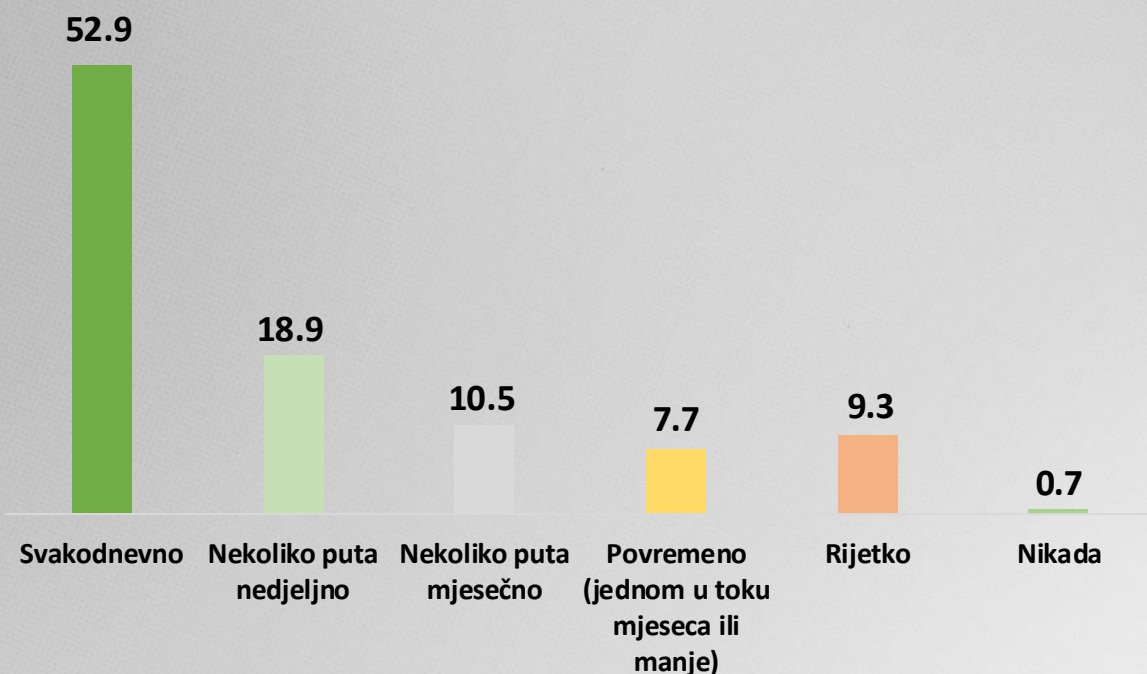
Koliko stavovi tvoje porodice utiču na tvoje stavove o pripadnicima drugih etničkih i vjerskih grupa?

Porodica ima značajan uticaj na stavove mladih prema pripadnicima drugih etničkih i vjerskih grupa - gotovo 40% da je taj uticaj u velikoj mjeri, dok 33% smatra da porodica ima djelimičan uticaj.

Manji procenat ispitanika/ca osjeća mali (16,9%) ili nikakav (11,2%) uticaj porodice na svoje stavove.

Koliko često imaš kontakt sa pripadnicima različitih etničkih, kulturnih ili vjerskih grupa?

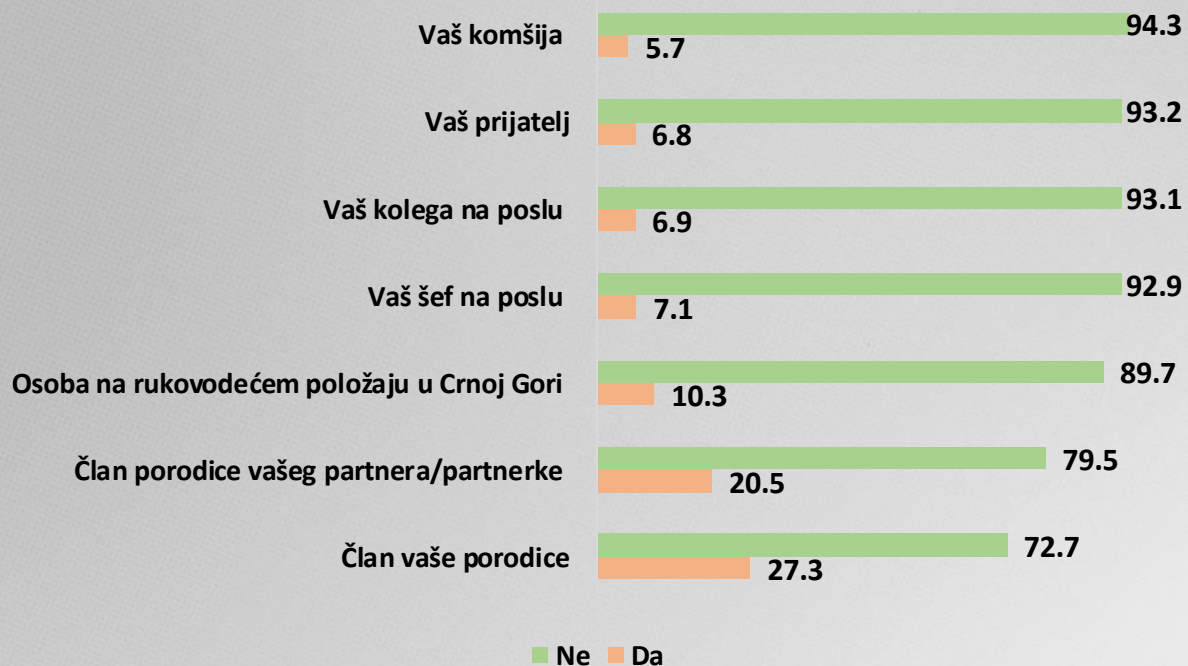

Više od polovine mladih (52,9%) navodi da svakodnevno ima kontakt s pripadnicima različitih etničkih, kulturnih ili vjerskih grupa, dok 18,9% ostvaruje takav kontakt nekoliko puta nedjeljno.

Manji procenat navodi takav kontakt nekoliko puta mjesečno (10,5%) ili povremeno (7,7%).

Rijetko kontakt ima 9,3%, dok samo 0,7% izjavljuje da nikada nema takve interakcije.

Da li bi ti lično imao/la problem kada bi osoba drugačije vjeroispovjesti bila ...

Većina mladih nema problem s osobama drugačije vjeroispovijesti u različitim ulogama, a najveću toleranciju izražavaju prema komšijama (94,3%), prijateljima (93,2%) i kolegama na poslu (93,1%).

Slično visoku toleranciju pokazuju i prema šefu (92,9%), te osobama na rukovodećim položajima u Crnoj Gori (89,7%).

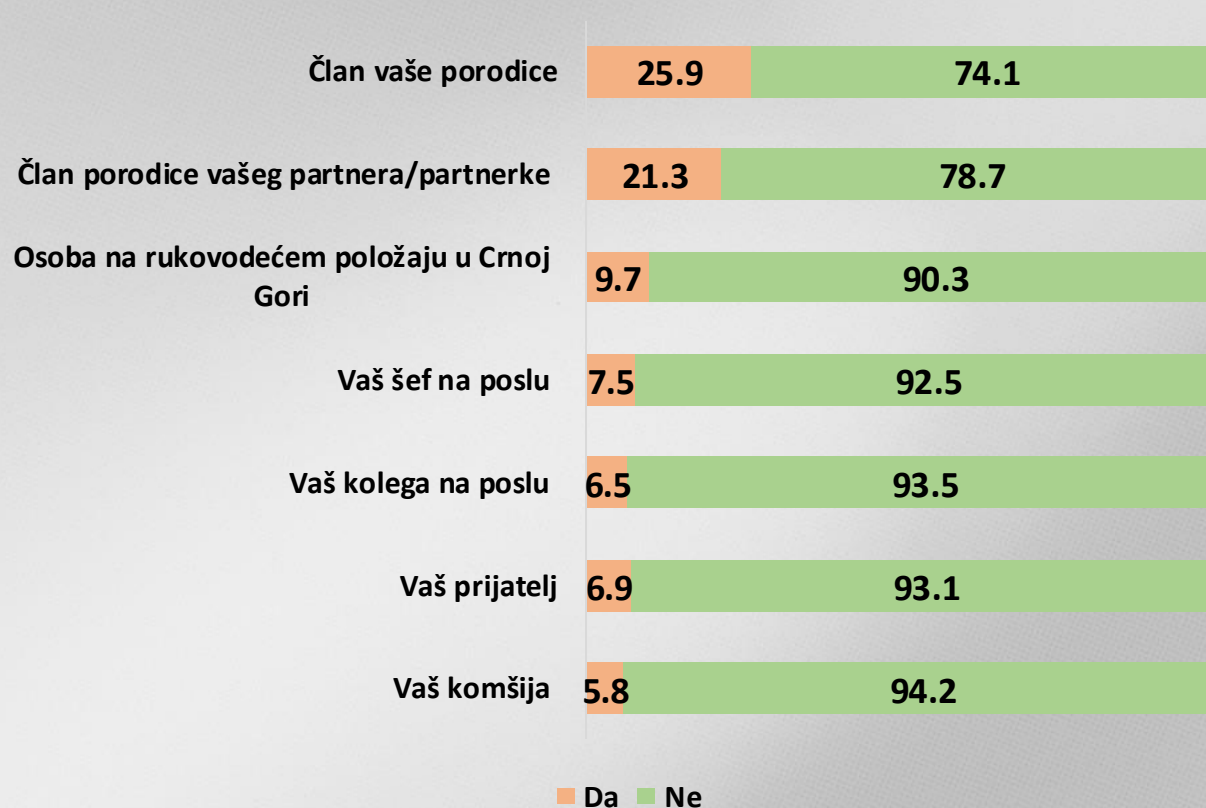
Međutim, to se smanjuje kada se radi o bliskim porodičnim vezama, pa 72,7% ispitanika/ca nema problem s članom porodice drugačije vjeroispovijesti, dok je taj procenat nešto viši za člana porodice njihovog partnera/ke (79,5%).

Da li bi ti lično imao/la problem kada bi osoba drugačije etničke grupe bila ...

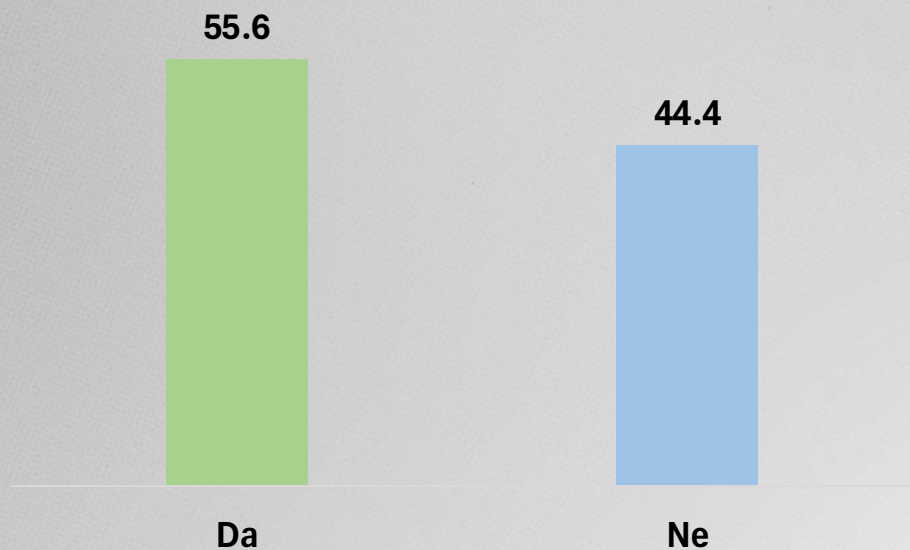
Podaci ukazuju na visoku toleranciju mladih prema osobama drugačije etničke grupe u većini društvenih i profesionalnih uloga, pri čemu je najveća prema prema komšijama (94,2%), kolegama na poslu (93,5%) i prijateljima (93,1%).

Slično, većina ispitanika/ca nema problem da osoba drugačije etničke grupe bude njihov šef (92,5%) ili na rukovodećem položaju u Crnoj Gori (90,3%).

Kada je riječ o bliskim porodičnim odnosima, tolerancija je nešto niža - 74,1% ispitanika/ca ne bi imalo problem da osoba drugačije etničke pripadnosti bude član njihove porodice, a 78,7% nema problem s takvom osobom u porodici njihovog partnera.

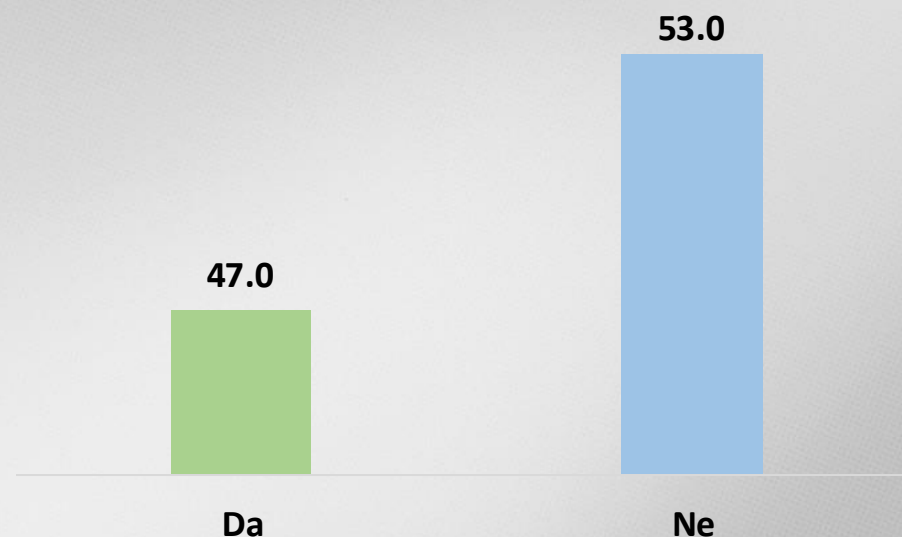
Da li bi bio/la u vezi ili sklopio/la brak sa partnerom/kom druge etničke grupe?

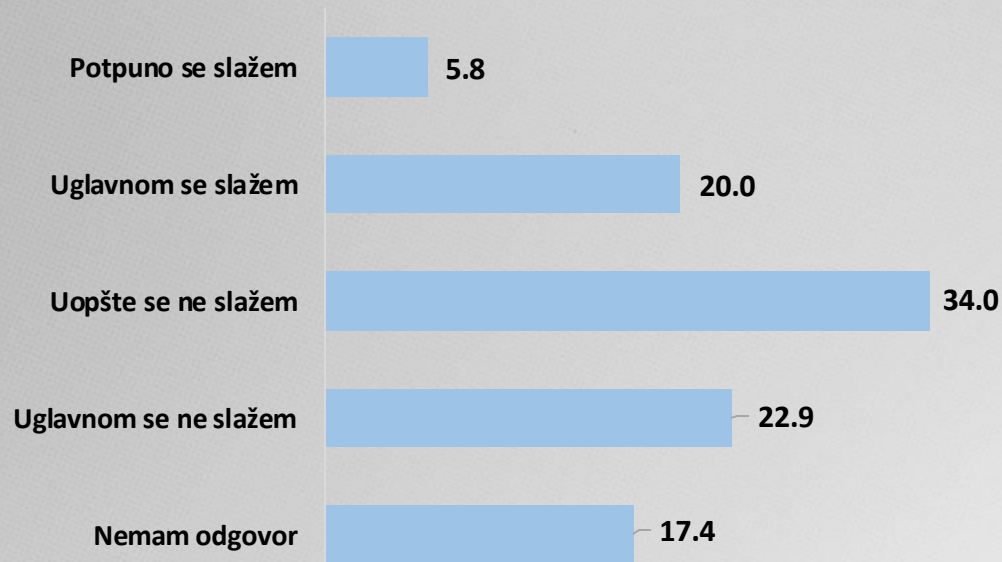
Većina mladih (55,6%) je otvorena za vezu ili brak s partnerom druge etničke grupe, dok 44,4% to ne bi prihvatilo.

Da li bi bio/la u vezi ili sklopio/la brak sa partnerom/kom različite vjeroispovjesti?

U poređenju s pitanjem o etničkoj pripadnosti, gdje je 55,6% mladih izrazilo spremnost za vezu ili brak s partnerom/kom iz druge etničke grupe, tolerancija prema razlikama u vjeroispovjesti je niža - 47% ispitanika/ca otvoreno je za vezu ili brak s partnerom/kom druge vjeroispovijesti, dok 53% to ne bi prihvatilo.

Da li se slažeš sa konstatacijom “da treba biti nepovjerljiv i suzdržan prema pripadnicima druge etničke grupe ili vjeroispovjesti čak i kad ste u prijateljskom odnosu”?

Većina mladih izražava neslaganje s konstatacijom da *treba biti nepovjerljiv i suzdržan prema pripadnicima druge etničke grupe ili vjeroispovijesti čak i u prijateljskom odnosu.*

Oko 34% ispitanika/ca potpuno se ne slaže s tim stavom, dok 22,9% uglavnom nije saglasno.

S druge strane, 5,8% se potpuno slaže, a 20% uglavnom dijeli ovo mišljenje.

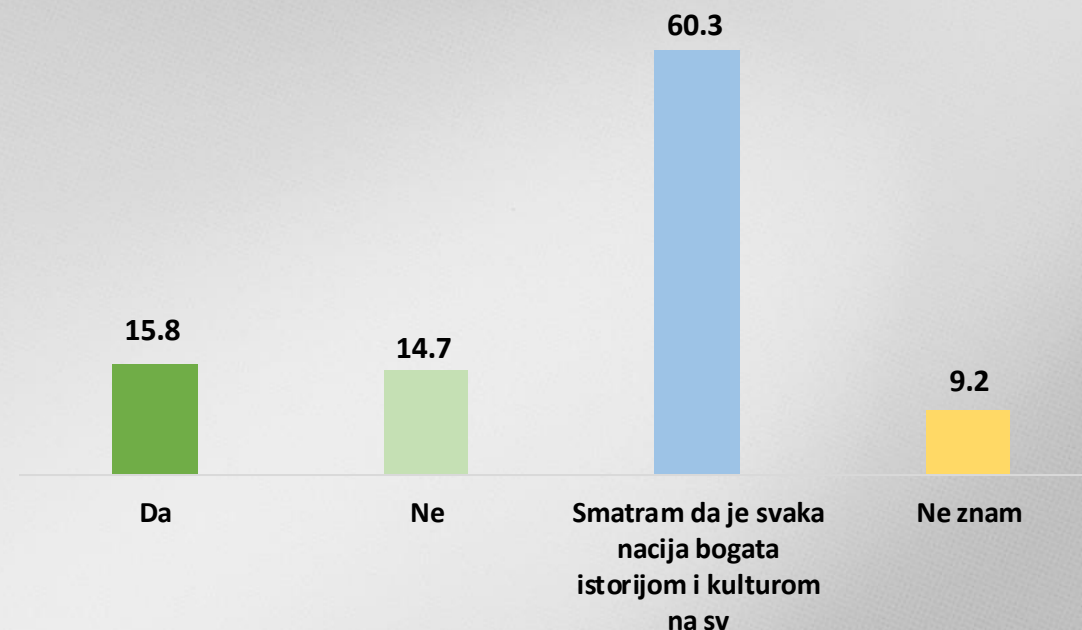
Dodatnih 17,4% ispitanika/ca nema odgovor.

Da li smatraš da je istorija i kultura tvoje nacije mnogo bogatija od istorije i kulture drugih nacija?

Ispitanici/e najčešće - 60,3% - izražavaju stav da je svaka nacija bogata istorijom i kulturom na svoj način.

Samo 15,8% smatra da je istorija i kultura njihove nacije bogatija od drugih, dok 14,7% ne dijeli taj stav.

Preostalih 9,2% nije sigurno ili nema mišljenje.

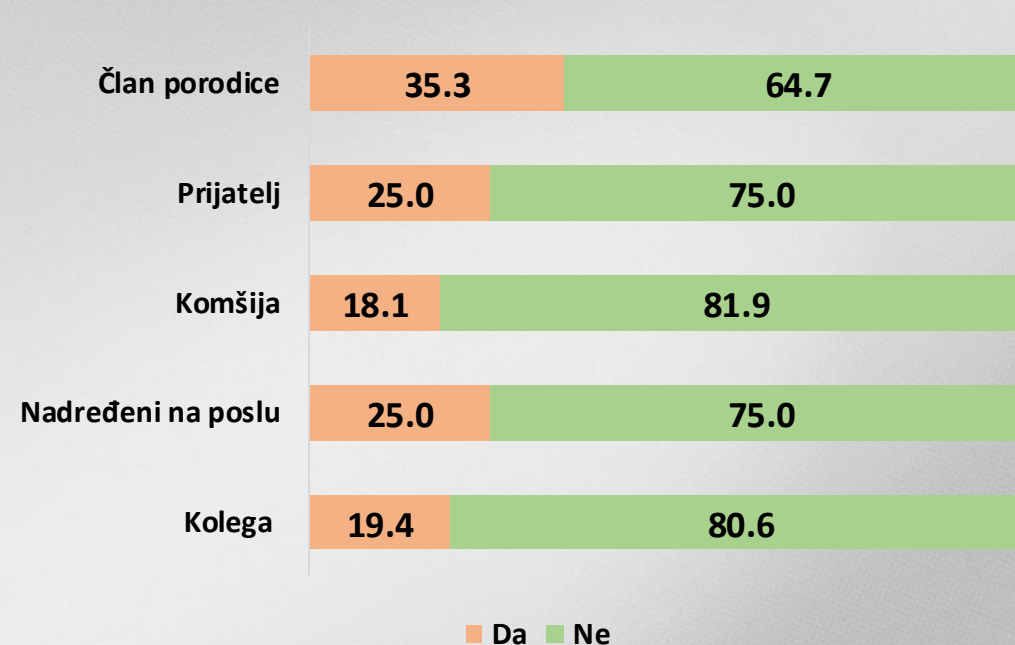

Da li bi ti lično imao/la problem kada bi migrant ili izbjeglica bio...

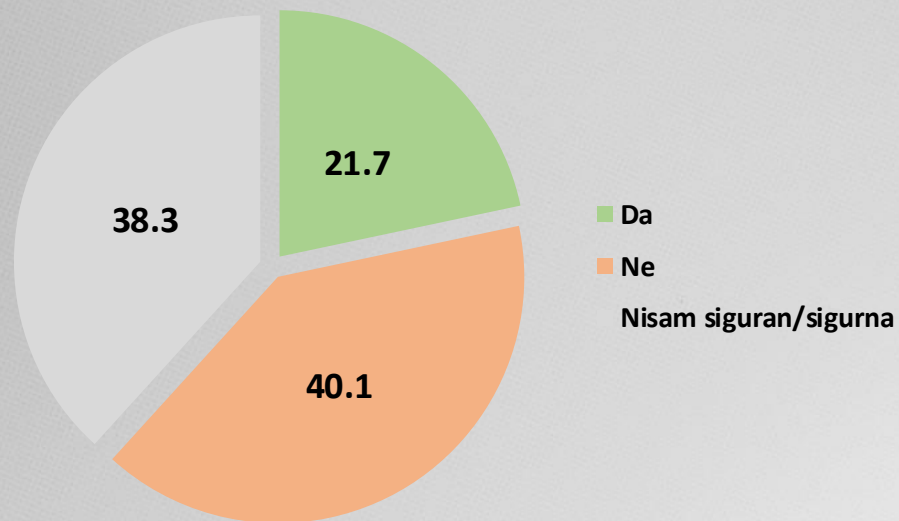
Odnos mladih prema migrantima i izbjeglicama varira u zavisnosti od njihove uloge u životu ispitanika/ca.

Najveći procenat ispitanika/ca prepoznaje problem ako bi migrant ili izbjeglica bio član njihove porodice (35,3%), dok je uloga komšije (18,1%) i kolege na poslu (19,4%) najmanje problematična.

Kada je riječ o prijateljima i nadređenima na poslu, isti procenat ispitanika/ca (25%) izražava rezervisanost.

Da li misliš da migranti i izbjeglice iz drugih zemalja doprinose razvoju i bogatstvu crnogorskog društva?

Mišljenja mladih o doprinosu migranata i izbjeglica razvoju i bogatstvu crnogorskog društva su podijeljena.

Okolo 40,1% njih smatra da migranti i izbjeglice ne doprinose razvoju društva, dok 21,7% vjeruje u suprotno.

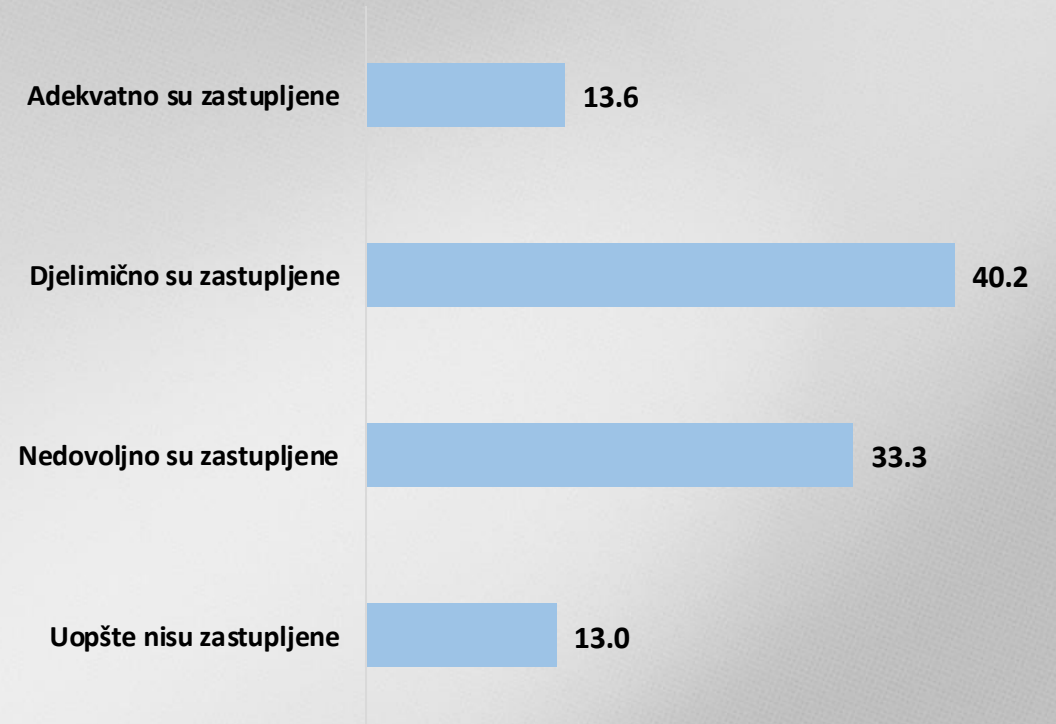
Značajan dio ispitanika/ca (38,3%) nije siguran ili nema stav o ovom pitanju.

Da li smatraš da su u udžbenicima dovoljno zastupljene teme koje se bave kulturom manjinskih naroda?

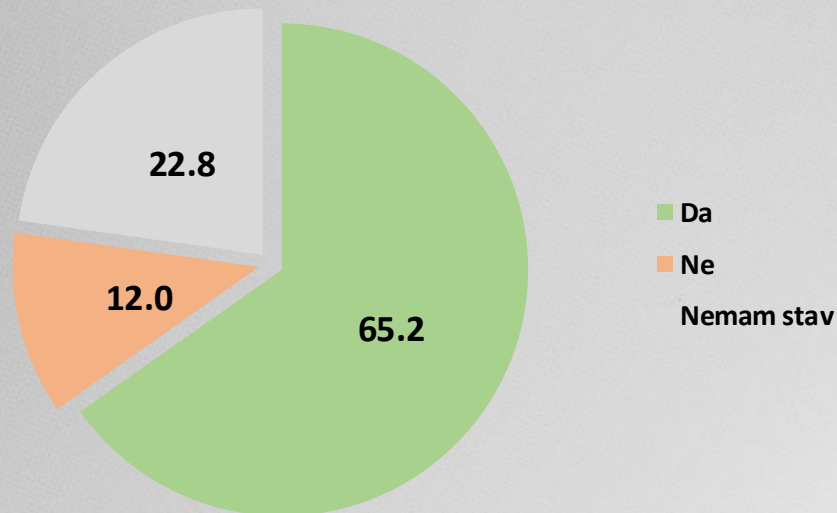
Prema mišljenju mladih, teme koje se bave kulturom manjinskih naroda u udžbenicima su najčešće djelimično zastupljene, što smatra 40,2% ispitanika/ca.

Trećina (33,3%) smatra da su ove teme nedovoljno obrađene, dok 13% vjeruje da uopšte nisu zastupljene.

Samo 13,6% ocjenjuje zastupljenost ovih tema kao adekvatnu.

Da li podržavaš uvođenje sadržaja u školama koji promovišu multikulturalizam i interkulturalizam?

Okolo 2/3 mladih podržava uvođenje sadržaja u školama koji promovišu multikulturalizam i interkulturalizam.

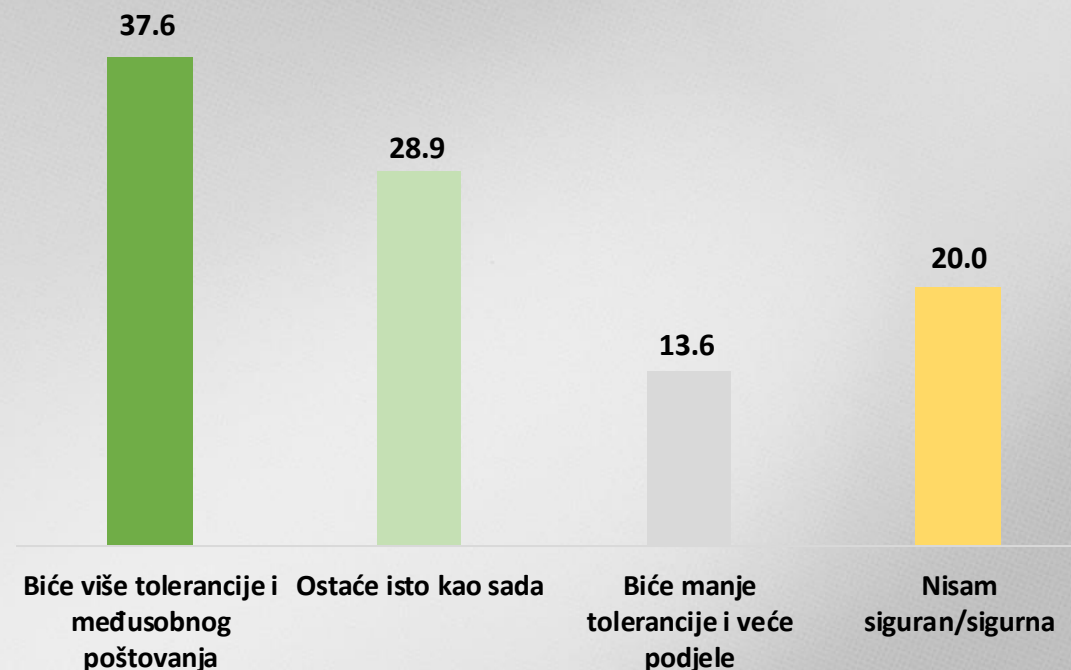
Manji procenat ispitanika/ca (12%) ne podržava ovu ideju, dok 22,8% nema formiran stav.

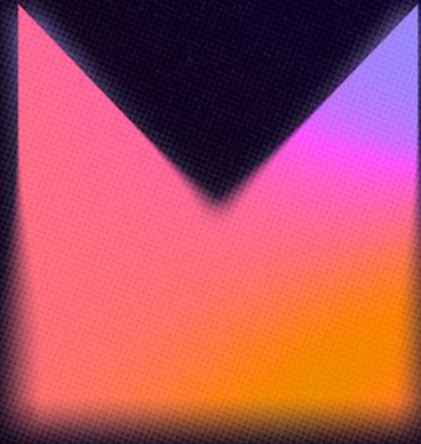
Kako zamišljaš budućnost multikulturalizma u Crnoj Gori za 10 godina?

Mladi u Crnoj Gori imaju uglavnom optimističan pogled na budućnost multikulturalizma, sa 37,6% onih koji vjeruju da će za 10 godina biti više tolerancije i međusobnog poštovanja.

Oko 28,9% smatra da će situacija ostati ista kao sada, dok 13,6% predviđa manje tolerancije i veće podjele.

Značajan dio ispitanika/ca (20%) ne može da se odredi oko ovog pitanja.

MULTI- KULTURA- LNUST

u fokusu